

Zöld Dunakeszi Program

2021
NYÁR

KEDVES DUNAKESZIEK!

Itt a nyár, a strandidő, a pihenés, az önfelédlt kacagások és a jóleső, éjszakába nyúló beszélgetések időszaka. Nyáron használjuk a legtöbbet kertünket, közparkjainkat, ilyenkor kinyílik a tér, élvezzük a fák adta árnyékos ligeteket, és gyönyörködhetünk virágjainkban. Ebben az időszakban növényeinknek víz- és tápanyagigényük biztosítása a legfontosabb, figyeljünk rá oda, meghálálják!

Tóth Eszter
Dunakeszi Város
Főkertésze

Hirtelen szakadt ránk a forró nyár, a tavasz szinte ki is maradt. Végre kimehetünk a szabadba, kertbe, - és sokaknak talán több szabadidejük is lesz a kertészkedésre, ház körüli munkákra. Fogadják szeretettel a nyári munkákkal, teendőkkal kapcsolatos környezetvédelmi kiadványunkat, és kérjük osszák meg az internetes felületeken, hiszen éppen azért nem adjuk ki papíron, hogy ezzel is kíméljük a környezetet.

Nyíri Márton
társadalmi megbízatású
alpolgármester

MI A SZÍVFÉRGESSÉG, ÉS HOGYAN VÉDJÜK MEG KEDVENCEINKET A BETEGSÉGTŐL?

A szívférgesség egy szúnyogok által terjesztett betegség, amelyet a *Dirofilaria immitis* nevű fonálféreg okoz. A betegség az éghajlatváltozásnak köszönhetően ma már Magyarország bármely részén előfordulhat.

A betegség tüneteit nehéz felismerni, hiszen eleinte a kutya még tünetmentes, vagy csak enyhe tüneteket mutat. Korai stádiumában kedvencünkön bágyadságot, étvágytalanságot vagy enyhe köhögést tapasztalhatunk. A betegség előrehaladtával gyakoribb nehézlégzést, köhögést

A fertőzött szúnyogok köztes gazdatestként funkcionálnak: egy már fertőzött állatból vérszíváskor a vérel együtt a féreglárvák is a szúnyogba kerülnek, így juttatja tovább azokat a kutya szervezetébe.

vehetünk észre, máj- és veseműködési, illetve keringési problémák lépnek fel, amelyek súlyosbodása életveszélyes állapothoz, akár a keringés összeomlásához és kutyánk elvesztéséhez vezethet.

A jó hír, hogy mindez elkerülhető, ennél a betegségnél ugyanis a megelőzésen van a hangsúly!

Az első lépés az állatorvos felkeresése, a szívféregteszt elvégzésére. Kizárólag negatív szűrési eredménnyel kezdhetjük meg kedvencünk megelőző kezelését. Pozitív szűrési eredmény esetén, kérjük az állatorvos tanácsát a kezelési lehetőségeihez.

Javasolt az évente legalább egyszeri, de inkább kétszeri szívféregszűrés elvégzése, a megelőző kezelés előtt és a szúnyogszezon után. Számos szívférgességet megelőző készítmény, spot-on, kemény kapszula létezik. Ezekről kérjünk bővebb tájékoztatást állatorvosunktól vagy a közeli állatpatikában.

Érdemes még a nyári hónapok előtt elkezdni a felkészülést kedvenceink védelme érdekében!

ZöldEb Kutyás Értékvédelmi Egyesület

FONTOS A HÁZIMACSKÁK IVARTALANÍTÁSA!

Dunakeszin egyre több esetben találkozunk alomból kitett, utcára került kóbor macskákkal. Ezek az állatok sokszor menhelyre kerülnek, rosszabb esetben járművek ütik el őket, vagy egyszerűen csak nyomorult körülmények között tengődnek. Mivel felügyelet és orvosi ellátás nélkül élnek, ki vannak téve betegségeknek, fertőzéseknek is, amit aztán tovább terjeszhetnek. Az ilyen állatok bejuthatnak háztartásokba, garázsokba, játszótérre, vagy oktatási-nevelési intézmények udvaraira.

Ezért kiemelten fontos a macskák ivartalanítása! Kérjük a macskatulajdonosokat, hogy akik még nem tették meg, mihamarabb végeztessék el a macskák ivartalanítását! A nősténymacska 6-7 hónapos kora körül már ivarérett, és egy szezonban akár 6-12 kismacskát is a világra hoz. A nem kívánt macskák végül menhelyen, utcán, vagy még rosszabb helyen végzik.

Kérjük, keressék fel az illetékes állatorvosokat: a műtét végleges, humánus megoldást kínál, amely nem veszélyezteti az állat további életminőségét, és így elkerülhető a nem kívánt macskaállomány felszaporodása.

NYÁRI NÖVÉNYVÉDELEM – mit tehetünk a rózsák egészségének megóvásáért

A rózsák betegségeit kártevők, gombák okozzák, amelyek csak akkor tudják megtámadni szeretett növényünket, ha annak ellenálló képessége csökken. Ezt előídezheti tápanyaghiány, öntözés hiánya, túlóntozás, téli fagyok, nyári kánikula, tartós esőzés és a talaj minőségének romlása.

A fenti körülmények a következő betegségeket okozhatják:

- **csillagrozsdá** – a leveleken cakkos szélű fekete foltok (védekezés: gombaölő permetezés)
- **rózsá rozsdá** – a leveleken és a száron eleinte narancssárga majd sárga foltok jelennek meg (védekezés: a beteg levelek eltávolítása, majd gombaölő permetezés)
- **botrítisztes betegség** – a rózsá szírmain, levelein és szárán lilás színű foltok (védekezés: fertőzött részek levágása, majd gombaölő permetezés)
- **rózsálisztharmat** – leveleken, száron, virágon fehéres penészes bevonat (védekezés: fertőző részek eltávolítása után gombaölő permetezés)

- **rózsza levéltetű** – elszaporodása a növény deformálódását okozhatja (védekezés: rovarölő permetezés felszívódó szerekkel)
- **levélsodró rózsadarázs** – a levelek a fonájkuk felé görbülnek, összecsavarodnak (védekezés: felszívódó rovarölő szerekkel)
- **varró darázs** – a darázs a tojásait „öltésekkel” a hajtásba helyezi, a hajtások hervadni kezdenek, majd elhalnak (védekezés: permetezni felszívódó rovarölő szerekkel)
- **rózsakabóca** – egyre sűrűsödő apró sárgás pontok a levélzeten, amit a kabóca lárvái okoznak a levél fonákján szívogatva a növényből a nedvességet (védekezés: rovarölő permetezéssel)
- **rózsza szabóméh** – a levelek szélén szabályszerűen kikanyarított részek hiányoznak
- **nyugati virágr tripsz** – virágot, bimbót, szíromlevelet szívogatja, ezért a szirmok szélei barnulnak, a bimbók torzulnak, a virágok hamar elhervadnak (védekezés: felszívódó rovarölő permetezés)
- **rózsza mozaik vírus** – pöttyösödik, foltosodik, sárgul a levél, az ereket kivilágosodik, a főér és a levél torzul, a növény fejlődése lassul, virágok színe fakul, végül tövestül elszárad (védekezés: megelőzéssel, mert a betegséget tetvek terjesztik)

Beteg növény metszése után a metszőollót fertőtleníteni kell, hogy ne kerüljön át a fertőzés másik virágra)

PILLANGÓK A KERTBEN

A szép, színes virágoktól pompázó kertek nem csak a szemet gyönyörködtetik, ha jól választjuk meg a növényeket, lepkeparadicsomot varázsolhatunk otthonunk köré. Azonban figyelembe kell vennünk, hogy a pillangók a különböző fejlődési szakaszaikban más-más növényen táplálkoznak.

A nőtények a petéket olyan növényeken rakják le, amelyek táplálékot nyújtanak a később kikelő, apró hernyóknak. Egyes fajok a tápnövények levelét, míg más fajok a virágokat vagy éppen a magvakat kedvelik. A bából kikelve a kifejlett példányok már csak a nap melegét és virágok nektárját hasznosítják.

Széles a paletta, hiszen a pillangók számára bőséges nektárral szolgálnak a fűszer-növények, gyümölcsfák- és cserjék, de a dísnövények is.

Ha fás, ligetes kertet szeretnénk kialakítani szárnyas barátainknak, bőséges virággal szolgál a kislevelű hárs, a barack, a csüngő barkafűz, a körte, a mandula és a szilva. Ha a bokrokat, cserjéket kedveljük, érde- mes fekete bodzát, közönséges orgonát,

kökényt, kerti gyöngyvesszőt, naspolyát, fagyalt, festő rekettyét, hortenziát, illatos barátcserjét, jezsáment, kúszóloncot, levendulát, nyári orgonát, kékszakállt, mályvacserjét, jerikói loncot vagy trombi- tafolyondárt ültetünk.

A színes virágok szerelmesei számára még bőségebb a választék, tavasztól őzig színesíthetik az évelők, egynyáriak, kétnyáriak a kertünket. A pillangók szeretik a kaukázusi ikravirágot, a kerti hold- violát, a tatárvirágot, a bársonyvirágot, az ernyős verbénát, a kerti pillangóvirágot, a

körömvirágot, a petúniát, a szárnyalt dísz- dohányt, a török szegfűt, a bugás lángvirá- got, a jószagú cickafarkat, a kakukkfűvet, a kasvirágot, a kokárdavirágot, a kúpvirá- got, a margarétát, a sásliliomot, a szürkés imolát, a zsályát, a pompás varjúhájat és a törpe őszirózsát.

MÉHVÉDELEM, MÉZELŐ NÖVÉNYEK TERMESZTÉSE OTTHON

Az Európai Parlament Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsága szerint a növényfajok 84%-a és az élelmiszergyártás 76%-a függ a méhek általi beporzástól, amely jelentősen hozzájárul a természetes élővilág és a biológiai sokféleség megőrzéséhez.

Az elmúlt időszakban több aggasztó hír látott napvilágot a méhek számának drasztikus csökkenésével kapcsolatban, amelyek oka a környezetszennyezés, az erdőirtás, a klímaváltozás, a rovarirtó és növényvédő szerek használata, ismeretlen kártevők, fertőzések elterjedése. A változékony időjárás szintén nehezíti a méhek kirepülését, így a beporzási és méztermelési folyamatot is.

Otthonunkban mi is sokat tehetünk a méhek, és egyben a növényvilág megőrzése érdekében, ha saját kertünkbe vagy akár balkonunkra olyan növényeket ültetünk, amelyeket e szorgos kis rovarok szívesen és rendszeresen látogatnak. Egy praktikus megoldás a mézelő növényekből álló kert, ún. méhlegelő kialakítása, amelyről a méhek a méz alapanyagául szolgáló cukortartalmú nedvet, nektárt, valamint virágport és propoliszt tudnak szállítani.

MÉHÉSZETI CÉLRA AJÁNLOTT NÖVÉNYEK:

- gyümölcsfák, hársfélék, fűzfélék, akácfélek,
- galagonya, som, kökény, orgona, szelídgesztenye, évelő őszirozsa, krókusz, nárcisz, kárpáti harangvirág, kék íringó, kerti harangláb
- gyógy- és fűszernövények: a számos célra felhasználható levendula, orvosi zsálya, citromfű, mezei kakukkfű, mezei cickafark, koriander, fehér mustár, mezei pipacs, bormenta, oregánó, rozmarin, mentafajok, bazsalikom, körömvirág

Utóbbiak erkélyekre, teraszokra kihelyezve cserepekbe, ládádba, dézsákba ültetve is termesztethők.

NÖVÉNYKÜLÖNLEGESSÉG DUNAKESZIN

Az idei fásítási program részeként a sokat emlegetett platán, japáncseresznye, gömbjuhar, gömbkóris, gyertyán, vérszilva, juhar, pirosvirágú galagonya, díszkörte, nyírfa és berkenye mellett különlegességeket is telepítettünk a Katonadombra és a IV. Béla király térre egy-egy, amelyet itt bemutatunk.

A KACSURA FA

Japánból, Kínából származó közepes termetű lombhullató díszfa, amelynek őszi levélszíneződése felélénkíti a tájat. Természetes környezetében 45 méter magasra is megnőhet, nálunk 10-15 méteres magasságra számíthatunk. Lassan növekszik, többszörű, széles, tömött lombkoronáját

a jellegzetes szív formájú levelek adják. Némileg fogazott szélű középzöld levelei a kihajtáskor bronzos árnyalatúak, majd az őszi folyamán ismét elszíneződnek narancssárgára, rózsaszínűre vagy bordóra. Kora tavasszal virágozik, lombhullás előtt színes levelei illatosak.

Kevés gondozást igényel, de a napos, félárnyékos fekvést kedveli, valamint üde, tápanyagdús, jó vízáteresztő képességű talajt szeret. Télálló, de az átültetést nehezen viseli, ezért ha ilyen fát választunk, végleges helyére ültessük.

